

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

BISTEVAŠ DESIGN

15 oahppočuoggá

1. OAHPPOOVTTADAGA NAMMA

Sámegillii: Bistevaš design

Dárogillii: Bærekraftig design

Eaŋgalasgillii: Sustainable Design

2. OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA

Oahppokoda: DUO-1002

Dássi: Bachelor, vuodđooahppu

Viidodat: 15 oahppočuoggá

Galli lohkanbaji badjel: 1

Oahpu lágideapmi: Neahttadoarjjaoahpahas: Oahpus leat sihke fysalaš deaivvadeamit Sámi allaskuvllas ja neahttaoahpahas. Logaldallamiidda lea vejolaš oassálastit neahta bokte, muhto hárbjehusat ja bargobájit gáibidit fysalaš searvama.

Fágalaš latnjalasvuohta: Oahppu vástida DUO 102 Bistevaš design (15 oč) oahpu.

3. OAHPPOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Oahppu lea geatnegahtton vuodđooahppu duoji ja hábmema bachelorprográmmas. Oahppu sáhtta maiddá leat doarjjafágan dahje välljenfágan eará bachelorprográmmain dahje eará oahpuin.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

- Dábalaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuodđu sáhtta leat juogo oppalaš lohkanlabbolašvuohta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga/gymnása) dahje reálagelbbolašvuohta. Oppalaš lohkanlabbolašvuođa gáibádusat olgoriikkaohcciide bohtet ovdan NOKUTa GSU-listtus. Go oahppu lágiduvvo sámegillii, de olgoriikkaohcciide ii gusto dárogielagáibádus, vrd. Forskrift om opptak til høgare utdanning § 2-2 (6).
- Sámeielmáhttu.
- Duodje-, dáidda- dahje hábmengelbbolašvuohta

Sámegiela gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđáiigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámeigiela gáibádusa sáhtta maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida.

Duodje-, dáidda- dahje hábmengelbbolašvuoda gáibádusa sáhtta duodaštit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas čađahan duodje-, dáidda- dahje hábmenoahpu, Suomas duodje-, dáidda- dahje hábmensuorggi artesánaohpu, Ruota gymnásas čađahan estehtalaš- dahje sámeoprográmma. Duodje-, dáidda- dahje hábmengelbbolašvuoda sáhtta maiddái deavdit jus lea maŋnel joatkkaskuvlla čađahan unnimusat jagi duodje-, dáidda- dahje hábmensuorggi oahpu ámmátskuvllas dahje fágaskuvllas, dahje universitehta- ja allaskuvladásis čađahan unnimusat 15 oahppočuoggá duodje-, dáidda- dahje hábmensuorggi oahpu.

Jus ohccis ii leat formála gelbbolašvuoha fágasuorggis, de sáhtta ohcci maiddái duodaštit duodje-, dáidda- dahje hábmenfágalaš gelbbolašvuoda iežas bargguid bokte. Dasto galgá juogo sáddet sisa ja oažžut dohkkehuvvot:

- Govaid unnimusat viđa duojis, dahje
- 2-3 duodje-, hábmen dahje dáiddalaš prošeavttain, mat čujuhit kreatiivlaš proseassaide, ovdamearkka dihtii portfolio

Dárbbu mielde ovddiduvvo gelbbolašvuoda meroštallan fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul. Sáhtta nai čađahuvvot ságastallan duodjegelbbolašvuoda árvvoštallama doarjjan.

5. OAHPAHUSGIELLA

Váldo oahpahusgiella lea davvisámegiella. Jus oassi logaldallamiin lea eará sámegielaide, dáro- dahje ruotagillii, de dat dulkojuvvo dárbbu mielde. Jus logaldallamat leat eaŋgalasgillii, dat eai dulkojuvvo. Eará sámegielat studeanttaide geahččalit láchčit dili nu ahte sii sáhttet čállit bargguid ja oažžut oasi bagadallamis iežaset sámegillii.

6. SISDOALLU

Oahppu fállá geavtlaš ja teorehtalaš vuodđodieđuid, maiguin viiddidit studeantta duddjoma ja hábmema (designa) máhttima. Oahpahusas vuodjut sierralágan duddjoma ja hábmema vugiid, teknihkaid, reaidduid ja ávdnasiid geahččaleapmái. Oahpus suokkardallat mainna láchkai bistevašvuoda dárbbut ja prinsihpat váldojuvvojit vuhtii duodjeárbevieru ávkinatnimis hábmema vuodđun. Oahpahusas deattuhuvvojit sámiid, árktalaš guovllu eamiálbmoga, duodjeárbevierut, mat lea hutkás bargama vuodđun.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Maŋnel čađahuvvon oahpu lea studeanta olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Diehtu:

Studeanttas

- lea ipmárdus iešguđetge bistevašvuođa doahpagiin
- lea diehtu suvdilis ovdáneami mihttomeriin mat leat relevánta duodjái ja hábmemii

Máhttu:

Studeanta

- máhtta kritihkalaččat guorahallat árbevirolaš duoji ávkinatnima modearna hábmema vuodđun
- máhtta ságastallat teorehtalaččat gažaldagain, mat gusket bistevašvuođa dárbbuid ja prinsihpaid hábmemis
- máhtta geavahit fágalaš reaiduid, teknikaid ja ovdanbuktinvugiid duddjomis ja estehtalaš ovdanbuktimis
- máhtta gaskkustit iežas hábmen- ja duddjonvásáhusaid teorehtalaš suokkardallamiiguin
- máhtta heivehit čájáhushuksenvugiid duodječájáhussii

Oppalaš gelbbolašvuohka:

Studeanta

- máhtta plánet ja čađahit bargguid ja prošeavttaid ehtalaš gáibádusaid ja njuolggadusaid vuodul
- máhtta gaskkustit fágalaš teoriiid, čuolmmaid ja bohtosiid sihke čálalaččat, njálmmálaččat ja eará relevánta ovdanbuktinvugiiguin

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Bargobájit, logaldallamat, lohkanmeari lohkan, hárjehusat ja bagadallamat.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Ovdal beassá eksámenii, galgá studeanta:

- oassálastit unnimusat 75 % lágiduvvon oahpahasas
- dahkat guokte duoji ja portfolio mas leat čuovvovaš barggut:
  1. Čilgehus vuosttaš duoji dieđuid háhkamis, plánemis ja bargoproseassas.
  2. Čilgehus nubbi duoji dieđuid háhkamis, plánemis ja bargoproseassas.
  3. Teorehtalaš refleksuvdnačálus iežas ovdáneamis oahppanjoksosiid ektui

Fágaoahpaheaddji dohkkeha gáibádusaid beassat eksámenii.

10. EKSÁMEN

Eksámen lea guovtti oasis:

1. Čájáhus mas leat studeanta portfolio ja duojit (deaddu 75% loahpalaš árvosánis)
  2. Njálmmálaš eksámen (deaddu 25% loahpalaš árvosánis)
- Árvosánit addojit ECTS vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus

ceavzinárvosátni. F árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide.

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/FÁTTÁ?

Ii leat.

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodát/geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpadettiin. Oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuodul.